

Tezy do dyskusji przed VIII Krajowym Zgromadzeniem Sprawozdawczo-Wyborczym Stowarzyszenia „Pokolenia” (Warszawa, 24 września 2016 r.), przyjęte na posiedzeniu Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Pokolenia” w Łodzi, 19 grudnia 2015 r.

O Polskę sprawiedliwą i gospodarną

1.

Stowarzyszenie „Pokolenia” skupia ludzi o lewicowych poglądach. Jesteśmy ruchem społecznym otwartym na ludzi, dla których wartościami nadrzędnymi są: patriotyzm, sprawiedliwość społeczna, równość szans, tolerancja, odpowiedzialność za przyszłość Polski i Polaków.

W Polsce, po raz pierwszy w dwudziestopięcioleciu transformacji ustrojowej, lewica nie uzyskała mandatów parlamentarnych. Fakt ten może pogłębić determinację ideologiczną prawicy oraz skutkować narastaniem negatywnych procesów społecznych i gospodarczych, w tym także – jakości polskiej demokracji. Potrzebna jest nasza wrażliwość, a przede wszystkim aktywność, w umacnianiu demokracji i rządów prawa.

Niezbędne więc jest konkretne, odpowiadające wyzwaniom dnia dzisiejszego, rozwinięcie towarzyszącego nam od powstania Stowarzyszenia hasła „Jesteśmy sobie potrzebni – jesteśmy potrzebni Polsce”. Musimy samookreślić w Stowarzyszeniu kanony naszej lewicowości i wedle nich starać się określać nasz stosunek do władzy państwowej, różnych sił funkcjonujących w społeczeństwie i na scenie politycznej, a w szczególności partii i organizacji określających się jako lewicowe. Powinny one dotyczyć problematyki gospodarczego rozwoju kraju; problematyki socjalnej, a w szczególności sytuacji najuboższych; problemów ideowo-politycznych, kulturowych i obyczajowych; pryncypiów polityki zagranicznej. W sprawach tych niezbędna

jest debata w naszych organizacjach, także z udziałem przyjaciół spoza Stowarzyszenia.

2.

Zmiany, które nastąpiły w Polsce w ostatnim 25-leciu gruntownie zmieniły życie społeczne – obok wielu elementów niewątpliwie korzystnych przyniosły także wiele zjawisk negatywnych, dla obywateli i dla kraju. Brak strategii gospodarczego rozwoju Polski przyniósł faktyczną jej deindustrializację, a ta - różnorakie skutki ekonomiczne i społeczne: wysokie bezrobocie, masową emigrację zarobkową młodzieży, zagrożenie bezpieczeństwa demograficznego, utratę szans na przyspieszony harmonijny rozwój ekonomiczny, społeczny i ekologiczny.

Zjawiskom tym towarzyszy pogłębiające się zróżnicowanie dochodowe społeczeństwa, sprzyjające tworzeniu coraz większej grupy osób wykluczonych ekonomicznie i społecznie, co m.in. stanowi groźbę dla spokoju społecznego, hamuje rozwój cywilizacyjny i jest sprzeczne z zasadą sprawiedliwości społecznej. Postępujący zanik więzi społecznych i środowiskowych, atomizacja społeczeństwa i poszukiwanie przez młodych możliwości rozwojowych za granicą – powinno spotkać się z pozytywną propozycją tworzenia warunków życia, pracy, pomyślności osobistej w Polsce, silnej związanej z własnym potencjałem. Powinno to zarazem umacniać pozycję Polski w Unii Europejskiej.

W poczuciu patriotycznego obowiązku wobec Polski chcemy i musimy aktywnie poszukiwać rozwiązań kluczowych problemów, a następnie na miarę możliwości w nich uczestniczyć.

3.

Jednym z fundamentalnych problemów jest strategia gospodarcza kraju. Najważniejszym celem narodowym Polski jest dziś wprowadzenie jej w nową erę cywilizacji informacyjnej. Wymaga to obecnie rozwiązania m.in. dwóch problemów:

- zbudowania bazy materialnej społeczeństwa informacyjnego, jaką jest gospodarka oparta na wiedzy, a zwłaszcza przyspieszenie rozwoju przemysłów wysokiej technologii z jednej strony i usług wiedzochłonnych dla biznesu - z drugiej
- likwidacji znacznego zasięgu ubóstwa, obejmującego 20 proc. naszego społeczeństwa oraz zjawiska wykluczenia społecznego.

W najbliższym 20-leciu jednym z priorytetów powinny być zmiany struktury gospodarczej na rzecz jej modernizacji i rozwoju przemysłu. Przede wszystkim zmniejszenie bezrobocia i przyspieszenie wzrostu dochodów najniższych i średnich obejmujących większość społeczeństwa (niemal 80%), bo to one w największym stopniu generują popyt na towary i usługi wytwarzane w kraju. W zreorientowanej polityce gospodarczej należy wspierać konsumpcję masową, budownictwo mieszkaniowe komunalne oraz na wynajem, dążyć do reindustrializacji opartej na przemysłach nowoczesnej techniki, do odbudowy funkcji prorozwojowych państwa, zwiększania zdolności ludzi do współdziałania w realizacji wspólnych celów oraz odbudowy zaufania do państwa i instytucji społecznych.

Głównymi przesłaniami tej strategii są:

- więcej pracy w naszym kraju, dobrze zorganizowanej i godziwie opłacanej
- więcej towarów polskich na rynku krajowym
- więcej kapitału polskiego

- lepsze wykorzystanie zasobów krajowych
- tworzenie miejsc pracy w obszarze obsługi rolnictwa i wsi, w tym również odbudowa spółdzielczości
- szybsza likwidacja nadmiernego zasięgu wykluczenia i biedy, bez czego nie można budować przyszłej, nowoczesnej Polski
- rozwój rolnictwa ekologicznego, stanowiącego jedną z istotnych szans dla gospodarki.

Takie spojrzenie na zarys strategii gospodarczej dla Polski powinno być impulsem do dyskusji, ocen i wniosków w naszym Stowarzyszeniu.

4.

Od lat narasta zróżnicowanie materialne społeczeństwa. Coraz większa grupa osób, wykluczonych ekonomicznie i cywilizacyjnie potwierdza brak realizacji zasady sprawiedliwości społecznej, co stanowi hamulec cywilizacyjnego rozwoju naszego społeczeństwa. Konieczne zatem zwiększenie wsparcia ze strony państwa, nakierowanie jej na rzeczywiste wsparcie obywateli będących w kręgu biedy, bezdomności i wykluczenia. Nasze Stowarzyszenie powinno być rzecznikiem tych ludzi wobec samorządów i organów państwa. Rozwijać powinniśmy samopomocową działalność naszych organizacji terenowych.

Starajmy się, by nasze Stowarzyszenie było gronem bliskich sobie ludzi, przyjaciół, na których wsparcie i pomoc zawsze można liczyć.

Ważną kwestią jest też system emerytalny i jego aktualny stan. W publicznej debacie w tej sprawie powinniśmy uczestniczyć, kierując się troską zapewnienia godziwego życia wszystkim pokoleniom Polek i Polaków.

Wielkim wyzwaniem dla państwa jest sprawa warunków startu życiowego młodzieży. Materialne warunki życia, rozchwiany system edukacji, ochrony

zdrowia, bariera braku pracy dla wchodzących metrykalnie w dorosłe życie są dramatem nie tylko kolejnych roczników młodzieży, ale całego społeczeństwa. Młodzież, nie widząc szans życia na miarę swoich aspiracji w kraju, lokuje swoje nadzieje poza Polską.

Wyzwaniem dla państwa o znaczeniu fundamentalnym są również negatywne tendencje procesów demograficznych i równoczesna deklarowana chęć emigracji kolejnych roczników młodzieży. Bez strategicznego programu gospodarczego i społecznego nie przezwyciężymy tych negatywnych zjawisk.

W formułowaniu takiego programu, jego realizacji widzimy miejsce dla naszego Stowarzyszenia, skupiającego ludzi o wielkim poczuciu odpowiedzialności za przyszłość Polski.

5.

Obiektywne zbadanie historii Polski jest koniecznością narodową, towarzyszący temu badaniu krytycyzm jest koniecznym warunkiem tworzenia i realizacji pozytywnego programu - jednoczącego nasz Naród. Nasze pokolenie aktywnie uczestniczyło i uczestniczy w życiu kraju. Jesteśmy świadkami najnowszej historii – mamy prawo i obowiązek walki o prawdę w jej opisie i przekazie. W trosce o to należy rozwijać bazę źródłową, zarówno tę materialną, jak i zapisaną w pamięci i świadomości ludzi. Dlatego tak wartościowym źródłem są wszelkie wspomnienia i pamiętniki, do których pisania wszystkich zachęcamy. Ważnym obowiązkiem naszego Stowarzyszenia jest organizacja konferencji popularno-naukowych o tematyce historycznej, wydawanie biografii poszczególnych osób, działaczy organizacji oraz ich monografii. Mamy w tej działalności znaczący dorobek.

Reaktywowanie Komisji Historycznej naszego Stowarzyszenia, skupiającej historyków badających najnowszą historię, sprzyjałoby lepszej inspiracji

i koordynacji działań w skali kraju oraz powinno zapewnić szerszy udział w tych pracach młodych naukowców oraz środowiska studenckiego.

Celowym jest opracowanie „kalendarza wydarzeń” z historii polskiej lewicy, w tym lewicowego ruchu młodzieżowego. Jednym z nich jest przypadająca w 2016 roku 60. rocznica przełomu politycznego w Polsce, tzw. Polskiego Października. Wydarzenia te miały ogromne znaczenie dla przyszłości Polski i mogą stanowić ważną inspirację do oceny przemian politycznych w Polsce Ludowej.

W najbliższych latach mijają także ważne rocznice z dziejów ruchu młodzieżowego – 40. rocznica Kongresu Młodzieży Polskiej, 40 - lecie powstania Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej (2016) – oraz 60. rocznica powstania Związku Młodzieży Socjalistycznej i Związku Młodzieży Wiejskiej (2017), inspirujące do dokumentowania dorobku tych organizacji.

6.

Dla zapewnienia możliwości szerszego upowszechniania naszych idei i programów powinniśmy inspirować tematyczne inicjatywy obywatelskie, uczestniczyć w miejskich i środowiskowych ruchach społecznych oraz w pracy samorządów terytorialnych i zawodowych. Konieczne jest opracowanie i wdrożenie nowych technik i metod komunikacji – wykorzystując możliwości, jakie daje internet.

Stowarzyszenie „Pokolenia” od 25 lat jest miejscem spotkań swoich członków i sympatyków, które odbywają się w atmosferze otwartości, skromności, szczerości. Może stać się również platformą spotkań organizacji, stowarzyszeń i klubów o prospołecznym, kulturalnym charakterze, celem umacniania głosu w ważnych dla ludzi i państwa sprawach. Jesteśmy otwarci na współpracę z partiami, organizacjami związkowymi i stowarzyszeniami, które deklarują

prospołeczny program, pozostają wiernie wartościom lewicy. Deklarujemy aktywny udział w odbudowie i konsolidacji lewicowego ruchu społecznego, w budowie ruchu dobrej zmiany społecznej.

Dobro sprawiedliwej społecznie Polski jest bowiem najważniejsze.

7.

Zdajemy sobie sprawę, że coraz mocniej wchodzimy w nowy, znacznie – pod wieloma względami – trudniejszy okres istnienia i działalności Stowarzyszenia „Pokolenia”. Mamy świadomość różnorodnych ograniczeń, przede wszystkim w rozwoju struktur naszego ruchu i możliwości materialnych. Działalność Stowarzyszenia opiera się wyłącznie na bezinteresownej pracy społecznej, która ma wartość bezcenną.

Stoimy przed koniecznością spojrzenia w przyszłość naszego ruchu i pozyskania do wspólnej pracy tych, którym bliskie są nasze idee. Ciągłe poza naszym środowiskiem jest wiele koleżanek i kolegów, którzy solidaryzują się z naszymi poglądami, także wiele postępowych i demokratycznych organizacji czeka na wspólną ofertę programową w konkretnych sprawach społecznych.

W tej sytuacji przedkładamy tezy o przyszłości programowej Stowarzyszenia „Pokolenia” jako materiał do dyskusji, opis spraw najważniejszych, wymagających wzbogacenia i urealnienia. Liczymy na to, że w wyniku tej szerokiej debaty powstanie rejestr lewicowych inicjatyw naszego ruchu, wzmacniający także rzecznicstwo interesu pokoleń Polek i Polaków w budowie Polski sprawiedliwej i gospodarnej.

Zarząd Krajowy Stowarzyszenia „Pokolenia”

Łódź, 19 grudnia 2015